

Bohuslavice

1. Historie obce

První písemná zmínka

V listině Beneše II. z Branice z roku 1288 je ve formě „de Bohuslawicz“ zmíněn Zbyslav z Bohuslavic, příslušník rodu Benešoviců. Obecně se soudí, že predikát přídomek se váže k Bohuslavicím na Opavsku.

Okolnosti vzniku

Nejsou blíže známy. O pánech z Bohuslavic se dovídáme pouze z listin Mikuláše I. Opavského nebo výše uvedeného Beneše z Branice (1288). Svůj původ odvozovali od rodu pánů z Kravař. Způsobem založení se jedná o návesní ves, což je dodnes dobře znatelné z dochovaných rybníků uprostřed obce.

Původ názvu

Jak název vesnice napovídá, jeho kořeny spočívají v osobním jméně lokátora, kterým byl nějaký Bohuslav. Název tedy označuje ves lidí Bohuslavových. Přípona -ice napovídá, že se jedná o starobytlou sídelní strukturu.

Proměny a varianty názvu

de Bohuslawitz (1288–1293), Bouslawicze (1349), Buohoslavice (1434), Bohuslavice (1715–1973), Buslavice (1715–1910), Buslawitz (1720–1945), Bohuslawitium (1771), Bohuslavice (1924)

Obyvatelstvo

1784: 35 sedláků, 15 zahradníků, 33 domkařů, 272 obyvatel

1855: 929 obyvatel

1871: 1014 obyvatel ve vsi + 114 obyvatel na statku

1905: 1177 obyvatel

1921: 1171 obyvatel

1930: 1273 obyvatel

1950: 1204 obyvatel

1970: 1432 obyvatel

1991: 1499 obyvatel

2020: 1779 obyvatel

Heraldické symboly

Nejstarší pečetidlo Bohuslavic pochází z roku 1686. Výklad symboliky není zcela jasný. Nad masivním slunečním kotoučem (nebo zeměkoulí) se vznáší holubice jako symbol Ducha svatého, postava z žezlem je patrně Bůh Otec, třetí postava připomíná Pannu Marii.

Od roku 1996 Bohuslavice užívají obecní symboliku, která vychází z historické pečeti z roku 1818 se základním motivem růže. V modrém štítě je umístěno stříbrné vlnité břevno jako symbol zdejších rybníků, které doplňují tři stříbrné růže se zlatými semeníky.

Otázky a úkoly

Napiš rok a vypočítej, před kolika lety byl poprvé písemně zaznamenán název obce.

Podle koho nebo čeho název obce vznikl?

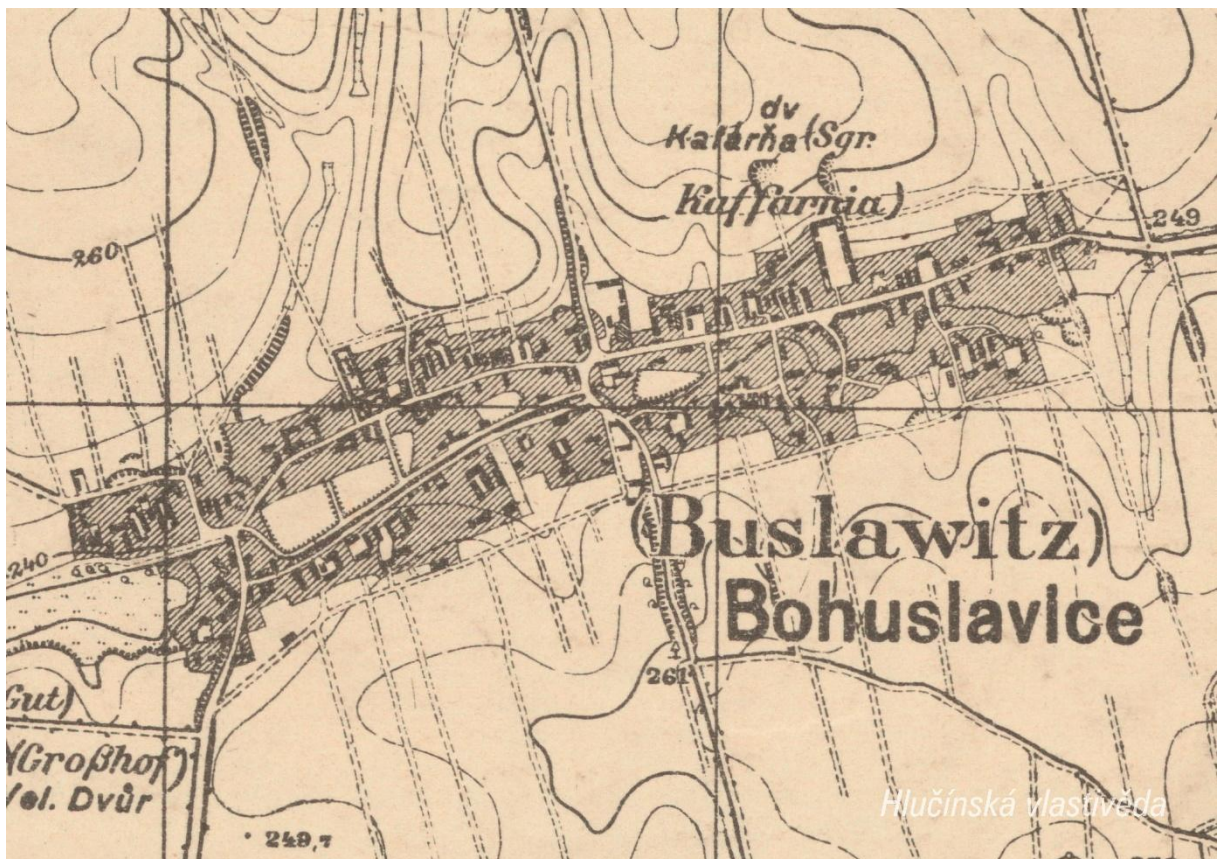
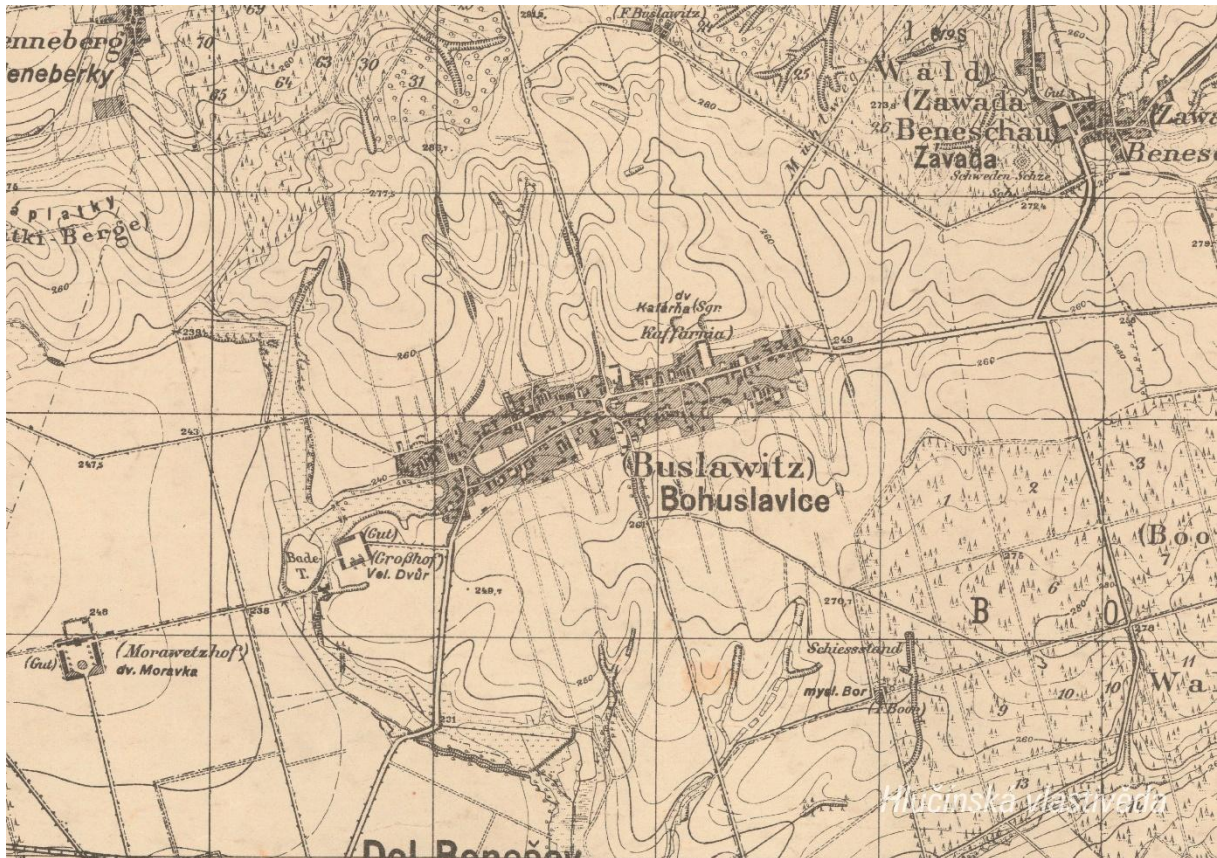
Jak se psal název obce v německém jazyce?

Ve kterém roce měla obec nejvyšší počet obyvatel?

Jak si vysvětluješ úbytek obyvatel v roce 1950 oproti roku 1930?

2. Mapy

Historická mapa obce z 20. let 20. století

Otázky a úkoly

V jakém jazyce je mapa psána?

V čem se liší dobové zobrazení od současného?

Dokážeš najít dominanty obce?

Porovnej tehdejší a současnou zástavbu.

Označ na mapě místa, kam se rozšířila současná zástavba.

Nacházely se v obci rybníky? Kolik jich bylo?

Poznáš, jak je označena alej?

Vytvoř k mapě legendu – symboly a popis toho, co označují.

Jaké další změny krajiny dokážeš z mapy vyčíst? (zánik lesů, změna vedení cest, zánik cest, atd.)

Současná mapa

Ortofotomapa z roku 1946

Ortofotomapa z roku 2020

Otázky a úkoly

Zakresli do mapy tyto objekty: kostel, kříž, kaplička, pomník, škola, továrna, zámek, hasičárna a další.

Zakresli do mapy názvy ulic – souvisejí se zaniklými místy, řemesly nebo historickými událostmi?

V mapě označ tyto stavby:

- architektonicky cennou/zajímavou,
- ve které působil / kterou postavil někdo významný,
- která je sídlem významné instituce,
- kde se lidé pravidelně schází a tráví svůj volný čas,
- která je nejstarší/nejnovější/největší/nejpodivnější,
- ve které se událo něco významného,
- kde se něco vyrábí/je poskytována služba ostatním obyvatelům,
- která nabízí kulturní vyžití,
- která je stará, chátrající, potřebovala by rekonstrukci,
- která (ne)slouží svému původnímu účelu,

Vysvětli názvy míst v mapě.

Napiš do mapy názvy čtvrtí, polí nebo lesů, zkus zjistit, proč se tak jmenují.

Zakresli do mapy obrys původní zástavby.

Vytvoř jednoduchou mapu obce s fotkami zajímavých staveb.

Porovnej současná a dobová ortofota. Pojmenuj změny ve struktuře krajiny. Co se změnilo a proč?

Porovnej dobovou a současnou mapu obce. Hledej věci, které zanikly (např. zahrady, sady) a naopak, které nově přibýly (areály firem, nové čtvrti...).

Pocitová mapa obce

Skupinová práce při procházce obcí. Vytvoř jednoduchou mapu obce a zanač do ní tato místa:

1. krásné, příjemné místo
2. ošklivé, zanedbané místo
3. významné místo
4. tajemné nebo posvátné místo
5. nebezpečné místo
6. oblíbené veřejné místo, kde se lidé scházejí
7. místo, kde si hrají děti
8. místo, kam rád chodíš na procházku

V rámci aktivity si zhotovte se třídou piktogramy symbolů, které by měly jednotlivá místa charakterizovat. Piktogramy pak můžete vystřihnout, nebo elektronicky vkládat do mapy. Můžete se domluvit s kolegy, aby byla tato aktivita zařazena do výtvarné výchovy.

3. Historické pohlednice

Bohuslavice okolo roku 1900

Ze které doby pochází tato pohlednice?

Vyznač na mapě, kde se nacházejí zobrazené budovy. Co se změnilo?

Nahoře: Koloniál Johana Franka / Obecná škola / Krejčovství a potraviny Franze Kotzura

Uprostřed: Císařská pošta / Kostel Nejsvětější trojice / Hostinec Ernesta Pauseho

Dole: Hájenka / Pstruží sádky / Potok

Na pohlednici označ detaily, které dnes vypadají jinak, nebo dnes v obci zcela chybí.

Vytvoř z vlastních fotografií pohlednici stejných míst.

Bohuslavice okolo roku 1910

Které budovy jsou zobrazeny na pohlednici,

Nahoře: Hostinec Ernesta Pauseho / Farní kostel / Pošta

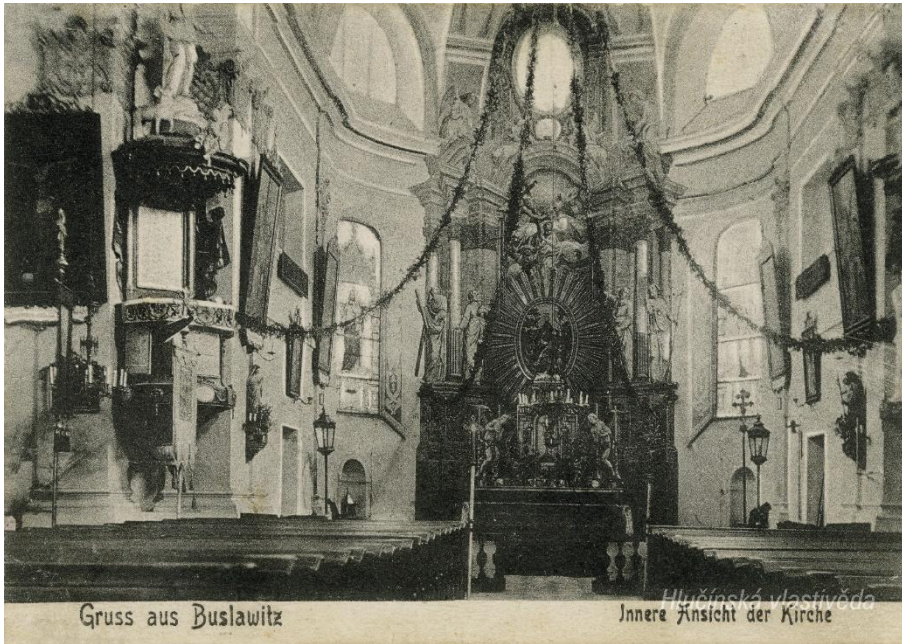
Dole: Fara / Škola

Kde v obci stály budovy pošty a školy? Jak vypadají tato místa dnes?

Budova bývalé pošty je dnes rodinný dům na ulici Opavské.

Původní škola se nacházela v budově, v níž v současnosti sídlí obecní úřad (ulice Poštovní, č.p. 119).

Interiér kostela okolo roku 1910

Porovnej současný stav interiéru kostela se stavem na pohlednici. Co se změnilo?

Výzdoba kostela byla doplněna zejména o obrazy místního pana faráře, zejména obrazy křížové cesty, které byly namalovány podle obrazů v kostele ve Velkých Hošticích.

Bohuslavice po roce 1930

Kde se nachází místa zobrazená na pohlednici? Kde se v obci nachází?

Kostel Nejsvětější Trojice (nahore vlevo) se nachází ve středu obce nad obecními rybníky.

Hospoda pana Pauseho (nahore vpravo) byla zbourána při stavbě kulturního domu v místě dnešního parkoviště.

Obchod (vlevo dole) je dnes rodinný dům v blízkosti kostela na ulici Opavské.

Hangár polního letiště (vpravo dole), které se nacházelo na katastru Bohuslavic severně od cesty mezi farmou Moravec a polní cestou na Borovou. Oficiálně se nazývalo Letiště Dolní Benešov podle stanice dráhy. V současnosti je zde orná půda.

Označ v mapě plochu letiště.

V knize o obci zjistíš, k čemu sloužilo a jak dlouho zde fungovalo.

Bylo založeno jako Masaryková letecká liga a sloužilo k výcviku pilotů. V průběhu druhé světové války sloužilo jako vojenské letiště. Bylo důležité zejména v době Ostravské operace v červnu 1945. Jeho činnost byla ukončena v 60. letech minulého století, kdy se vybudovalo letiště v Zábřehu a sloužilo jako záložní vojenské letiště pro letiště Mošnov.

4. Náměty dalších aktivit

Dobová fotografie události

Zjisti, o jakou událost se jedná (např. Boží tělo, oslava osvobození, pokládání kanalizace, prvomájový průvod...).

Pokus se snímek datovat a lokalizovat.

V případě, že snímky nebudete mít, vyzvěte učitele, aby udělali sběr.

Náměstí, náves

Rozhlédni se kolem sebe, najdi a zjisti název ulice, která je na fotce.

Pojmenuj historickou událost, která vyvolala situaci zachycenou na fotce.

Zároveň zapiš, proč nastala a v jakém měsíci a roce.

Existuje souvislost s dobovou situací a současným názvem ulice?

Měnily se názvy místa? Zjisti od kolemjdoucích, příbuzných.

Zaniklá stavba

Vyhledej místo, kde stála již zaniklá budova. Z jakého důvodu stavba zanikla, zjisti nebo přemýšlej.

Jak vypadá současná stavba? Která slova tě při pohledu na ni napadnou?

Dochovaná stavba

Překresli ozdobný nebo zajímavý prvek ze stavby.

Jaký nápis je na budově?

K čemu budova slouží a bylo to tak i v minulosti?

Jaké lidské povolání je pro tuto stavbu typické?

Pozoruj stavbu a srovnej s fotkou nebo pohlednicí, porovnej její proměnu.

Popiš současnou stavbu.

Popiš stavbu z historické fotky.

Která podoba stavby se ti líbí – současná nebo minulá?

Vytvoř pohlednici tvé obce.

Pomník

Proveď frotáž nápisu, symbolu.

Vysvětli, k jaké události se pomník vztahuje.

Jaký prvek z pomníku symbolizuje událost, na kterou pomník upomíná?

Jaké pocity v tobě vyvolává vzhled a nápisy na pomníku?

Nachází se zde letopočet události?

Z jakého roku stavba pochází?

Na pomníku vyhledej příjmení, které dodnes někdo v obci má.

Konají se u tohoto místa nějaké vzpomínkové akce?

Načrtni pomník a zkus popsat jeho jednotlivé části.

Z jakého materiálu (kamene) je pomník?

Na kterých místech (bojištích) vojáci padli, vypiš státy, ve kterých se nacházejí.

V kolika letech většina vojáků z pomníku padla?

Jak probíhala válka v tvé obci?

Navrhni **pomník** nebo **pamětní desku** se symboly, které by odkazovaly na vybranou historickou událost ve tvé obci.

Kříž

Otázky a úkoly viz pomník.

Přemýšlej, jaký důvod mohl mít člověk, který nechal kříž postavit?

Přináší text na kříži nějaké poselství?

Kostel

Stavba kostela

Byl jsi někdy v kostele? Co jsi tam viděl?

Jaké slavnosti nebo obřady v něm probíhají?

Proč je kostel největší stavbou v obci? Na jakém místě stojí / Ve které části obce se nachází? Jaký měla tato stavba význam pro naše předky?

Obejdi si stavbu a načrtni její půdorys, průčelí kostela a boční pohled.

V jakém slohu byl kostel postaven? Na základě čeho to lze poznat?

Jaké architektonické prvky poznáš / dokážeš je pojmenovat?

Zjisti, ve kterém roce byl kostel postaven.

Zakresli do obrázku kostela: loď, věž, okna, zvon, kříž.

Interiér kostela

Zakresli plánek interiéru kostela (nebo piš do připraveného náčrtku) a najdi: oltářní obraz, kůr, zvonek na ohlašování mše, nádobu na svěcenou vodu, kazatelnu a další.

Jací světci jsou v kostele zobrazeni, víš něco o jejich životě? Jak na tebe působí výzdoba kostela?

Najdi světce na obrazech a sochách.

Kronika

Digitalizovaná na webu viz odkaz: https://www.archives.cz/web/digitalni_archiv/

Najdi v kronice vybranou událost nebo téma.

Jaké informace jsou zapsané v kronice obce v roce...

Kterou současnou událost bys zaznamenal/a do obecní kroniky?

Jakou zajímavost ze života školy bys zapsal/a do školní kroniky?

Významný objekt

Postav se před objekt A a podívej se vlevo, jaká stavba se zde nachází, k čemu slouží?

Na zdi domu je text, přečti jej a vysvětli:

Zapiš skutečnost, která tě v souvislosti s tímto místem (stavbou) nebo jeho historií nejvíce překvapila.

Změř pozorovaný objekt, pomocí kroků, pásma, odhadem.

Z jakých geometrických útvarů se objekt skládá.

Vytvoř náčrtek objektu ve čtvercové síti.

Vytvoř model objektu.

Fotocesta

Pomocí aktivity „fotocesta“ provedte děti místem vaší obce nebo je zaveďte k zajímavé stavbě. Připravte si několik fotek detailů budov, které se na plánové cestě nacházejí. Dbejte na to, aby z každého stanoviště byl vždy vidět objekt z následující fotky.

Větší děti mohou aktivitu nachystat samy.

Znak, pečeť

Seznam se s historickými znaky a pečetěmi obce.

Vytvoř znak obce různými výtvarnými technikami – kresba, koláž, keramika, linoryt...

Vymysli nový znak obce.

Místní pověsti

Napiš název pověsti.

O čem pojednává?

K jakému místu se vztahuje?